

Voorzang: Gezang 242: 1, 3, 7
Votum en groet
Zingen: Gezang 259: 2
Zingen: Gezang 249: 1, 2
Opwekking 334
Geloofsbelijdenis
Zingen: Opwekking 590
Gebed
Zingen: ELB 461 (kinderlied over de vruchten van de Geest: Liefde, blijdschap, vrede)
Kinderlied 93 (Omdat de Heer verrezen is)
Schriftlezing Oude Testament: Joël 3,1-5
Zingen: Gezang 39 (beurtzang: 1 – allen; 2 – vrouwen; 3 – mannen; 4 – vrouwen; 5 – allen; 6 – mannen; 7 – vrouwen; 8 – mannen; 9 – allen)
Schriftlezing Nieuwe Testament: Handelingen 2, 1-13
Zingen: Gezang 237: 1, 2, 4, 6
Verkondiging van Handelingen 2,14-21
Zingen: Gezang 320
Dankzegging en voorbeden
Collecte
Regels voor het nieuwe leven uit de Geest: Galaten 5
Slotlied: Opwekking 609 (U bent heilig)
Zegen
Amenlied: Gezang 460:5

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!
Soms, op een drukkend hete zomerdag, wordt de lucht opeens onheilspellend donker.¹
Je ligt amechtig achterover in je tuinstoel.
Plotseling hoor je schreeuwen: *Ramen dicht!*
Maar je komt er niet eens meer aan toe.
Het hele huis is één en al gierende storm.
Noodweer!

Als je dan onderweg bent, kun je beter maar ergens gaan schuilen.
In een verlaten schuur misschien. 2
Maar stel je voor: daar slaat de bliksem in.
Voordat je 't weet bevind je je in een vlammeende vuurzee.

Dat, gemeente, is Pinksteren.
Zo'n gierende storm!
Zo'n laaiende vuurzee!
Stel het u alstublieft niet te gezapig voor.
Als een zoel lentebriesje of wat flakkerende kaarsvlammetjes.
Nee, het huis waar de discipelen zijn davert van de storm, die geen storm is.
Ramen dicht! roept Maria.
En vuur dat geen vuur is, schicht heen en weer.
Kijk uit, man! Je staat in brand! schreeuwt Petrus tegen Thomas.

Storm en vuur – dat zijn de tekenen van de Geest.
Die tekenen spreken een duidelijke taal.
Waar een storm gewoed heeft, waar een laaiend vuur tekeer is gegaan,
daar is de boel volkomen veranderd.
Onherkenbaar soms.
Zo'n storm zet alles op z'n kop.
Het vuur vernietigt en vervormt de dingen soms onherkenbaar. 3

En wat de storm en het vuur doen, doet ook de Geest van God.
Waar de Geest zijn kans krijgt, daar komt alles er volkomen anders uit te zien.
Daar ken je de toestand van voor die tijd niet weer.
Daar staat alles op z'n kop: onderste boven, achterste voren.
En een heleboel dingen van vroeger vind je niet meer terug.

Het werk van de Geest is overrompelend, verrassend, verbazend.

Dat blijkt niet het minst uit onze tekst.

Daar zegt Petrus – en hij haalt dan een woord aan van de profeet Joël –:

Jullie zonen en dochters zullen profeteren.

Ja, over al mijn dienaren en dienaressen zal Ik in die tijd mijn Geest uitgieten, zodat zij zullen profeteren.

U hóórt de verrassing.

Pinksteren betekent o.a. dat onbelangrijke mensen bijzondere waarde krijgen.

Dienaren en dienaressen – dat zijn gewoon slaven en slavinnen.

Zelfs slaven en slavinnen worden bruikbaar in de dienst aan God.

Nou, dat is echt de wereld op z'n kop.

Slaven en slavinnen stonden destijds in de samenleving volkomen onderaan.

Zij telden letterlijk niet mee.

Wist u dat in een Joodse synagoge een dienst pas doorgaat als minstens tien mannen aanwezig zijn?

4

Dat heet een *minjan*.

Tien mánnen!

Met honderd vrouwen en négen mannen gaat de dienst niet door.

Maar als er destijds tien mannen aanwezig waren, maar één van hen was een slaaf, dan ging de dienst ook niet door.
De slaaf telde letterlijk niet mee.

Iedere Jood had het recht in de synagoge uit de Bijbel voor te lezen.

Maar een slaaf niet.

Voor de rechtbank werd een slaaf niet als getuige aanvaard.

En je kon iemand niet dieper beledigen dan door uit te schelden voor slaaf.

Daar stond een zware straf op!

Kortom, de slaaf stond compleet buiten spel.

5

Maar wat zegt Petrus?

Voor God zijn slaven en slavinnen wel bruikbaar.

Hij máákt hen bruikbaar.

God neemt hen in dienst.

Van Hem mogen ze wel een woordje meespreken.

Wat zeg ik?

Een woordje?

Hét Woord, Gods eigen Woord, zullen ze spreken.

Profeteren zullen ze!

Profeteren is iemand de waarheid zeggen.

Góds waarheid zeggen.

Profeteren is mond van God zijn.

Vertellen hoe Hij over de dingen denkt.

Gods wil bekend maken.

Ik wil daar straks graag nog wat meer over zeggen.

Maar het zal u duidelijk zijn hoe schokkend Petrus' woord toen eigenlijk was.

Stel je voor!

Slaven mochten in de synagoge het Woord van God niet eens lézen.

Nu zullen ze aangedreven door Gods Geest Gods Woord gaan spréken!

Voor de rechtbank mochten slaven niet getuigen.

Als het ging om het spreken van betrouwbare woorden ging –

woorden waar je wat aan hebt en waar je wat mee kunt –

mochten ze geen mond open doen.

Nu gaan ze profeteren.
Dat is inderdaad de wereld op z'n kop.

Ja, zo stormt de Geest de bestaande verhoudingen onderste boven.
Je staat er versteld van.
In de kerk blijft niemand aan de kant omdat God hem of haar niet gebruiken kan.
God bindt zich niet aan een bepaalde geestelijke of maatschappelijke elite.
Geen lid van de gemeente is uitgesloten van de krachtige werking van Gods Geest.

Zelfs slaven en slavinnen zullen profeteren...
Tja, wat doe je nú met zo'n uitspraak!
Want de slavernij is bij ons toch al eeuwen afgeschaft.

Ja, maar altijd zijn er wel mensen die door anderen monddood worden gemaakt.
Die niet meetellen.
Die geen inbreng mogen hebben.
Ook vandaag wel.

Ik wil vanmorgen één groep in het bijzonder naar voren halen.
Ik bedoel onze jongens en meisjes.
Hoe sterk komt hun stem aan bod?

Zeg, j/m, we hadden onlangs een gemeentevergadering.
Eén van de belangrijkste onderwerpen was het jeugdwerk.
De clubs en de catechisaties.
Maar ook de kerkdiensten kwamen ter sprake.
Hoe kunnen we dat het beste aanpakken?
Op zo'n manier dat jullie er echt wat aan hebben.
We hebben daar toen in kleine groepjes met elkaar over gepraat.
Wat we daar precies mee aan moeten.

Op die avond zeiden sommigen: *Maar waar is onze jeugd eigenlijk?*
Juist zij zouden er vanavond bij moeten zijn.
Het gaat toch over hen.
Dan is het toch fijn om te horen wat ze er zelf van vinden.

Nou, dat klinkt goed!
Of niet soms!

Eerlijk gezegd wordt er niet altijd zo gedacht en gesproken.
Ouderen denken vaak: *Waarom zou de jeugd een woordje mee moeten praten?*
Ze komen toch nog maar net kijken?
Er wordt nog al eens gedacht: *Kom nou!*
Zullen zij eens gaan vertellen hoe het moet?
Ze hebben toch nauwelijks ervaring?
Laten ze maar proberen het beter te doen als het hún beurt is.
Tot zo lang moeten ze hun mond maar houden.

Maar Petrus zegt: *Waar de Geest werkt zullen zelfs slaven en slavinnen profeteren.*
Zullen onze zonen en dochters dan buiten spel blijven staan?
Trouwens, Petrus heeft jullie toch ook uitdrukkelijk genoemd?
Lees nog maar eens in vs. 17: *Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren.*

De Geest van God maakt binnen de gemeente geen enkel onderscheid.
Ieder lid komt bij Hem aan bod.
Binnen de kerk van Christus heeft ieder recht van spreken.
Moet er naar iedereen geluisterd worden.

Tenminste, als 't gaat om profetisch spreken.

Ja, maar wat is dat dan precies?

Wat is profeteren?

Profeteren is de mond van God zijn.

Zeggen wat God wil!

En zo concreet mogelijk.

Profeteren is anderen de waarheid zeggen.

Daar zitten twee kanten aan.

6

Want wie de waarheid zegt laat soms schrikken.

Tenminste, als de hoorder nog om God geeft.

Dat blijkt wel als Petrus klaar is met zijn Pinksterpreek

Dan zijn er nog al wat luisteraars die paniekerig aan Petrus vragen:

Wat moeten we doen, beste mensen?

Ze hebben in de spiegel gekeken en zijn van zichzelf geschrokken.

Profetie is als vuur dat wegbrandt wat voor God niet kan bestaan.

Profeteren is fundamentele kritiek uiten.

Nou, wat dat betreft lijkt profeteren bij uitstek geschikt voor jonge mensen.

Je hoort nog al eens zeggen: *De jeugd zit altijd vol kritiek!*

En daar zit een kern van waarheid in.

Maar het lijkt me, eerlijk gezegd, ook logisch.

Juist als je jong bent kun je nog fris en onbevangen tegen de dingen aankijken.

In de kerk en in de samenleving.

Dat hebben jullie voor op ouderen, jongens en meisjes!

Want hoe ouder je wordt, hoe meer je aan alles gewend kunt raken.

Ook aan verkeerde gewoonten in eigen leven.

Of aan wantoestanden in je omgeving.

Ik hoorde eens van iemand, die was pas in een nieuwe werkring begonnen.

En hij was er nog niet of hij begon meteen op van alles en nog wat kritiek te leveren.

Dat werd hem niet bepaald in dank afgenomen.

Maar hij zei: *Nu ik pas begin zie ik nog wat er mis is.*

Straks draai ik zo lang mee, dat ik gewóón raak aan allerlei fouten en gebreken.

Profiteer er dus maar van dat ik mijn kritiek uit.

Dat hebben jullie op ouderen voor, jongens en meisjes!

Jullie draaien nog te kort in het leven mee om al vastgeroest te zijn.

Jullie zijn nog niet volledig ingekapseld in een verkeerd levenspatroon.

En dat is een voordeel dat je moet uitbuiten.

Kijk daarom maar kritisch naar wat wij ouderen doen in de kerk en in de samenleving.

En kom alsjeblieft ook met je kritiek voor de draad!

Alleen, willen jullie wel één ding goed onthouden!

Kritiek hebben op zichzelf is nog geen profeteren (2x).

Sommige kritiek is alleen maar schoppen tegen alles wat jou niet aanstaat.

Misschien hebben jullie wel heel goed door wat er mis is bij je ouders.

Of op school.

Of hier in de kerk.

Hoe mensen soms heel vroom praten.

Maar dat hun daden lang niet kloppen met hun woorden.

Misschien denk je wel eens: *Ze hebben altijd over liefde in de kerk.*
Maar er ook naar leven – ho maar!
Daar kun je terecht verontwaardigd over zijn.
Dat het er in de kerk soms zo schijnheilig aan toe gaat.
Erg is dat!

Profeteren is zulke dingen aan de kaak stellen.
Mensen de ogen er voor openen dat het zo niet kan en zo niet mag.
Alleen – niet alle kritiek is profetie.

Er is één regel die elk kind van God voortdurend in praktijk moet brengen.
Die regel zouden we allemaal in moeten lijsten en boven ons bed moeten hangen. **7**
Deze regel: *Kritiek mag je alleen maar hebben op mensen van wie je houdt.*
Kritiek op anderen is verboden.
Kritiek mag je alleen maar hebben op mensen van wie je houdt.

Maar is dat geen vreemde regel?
Mag je alleen kritiek hebben op mensen van wie je houdt?

Ja, want kritiek op iemand aan wie je een hekel hebt stoot af.
Je duwt de ander met je kritiek van je af.
Het is kritiek die alleen maar afbreekt en niet opbouwt.
Dat is liefdeloos.

Neem nou onze kerkdiensten.
Moet het anders?
Kan het anders?
Is er een vorm te vinden waarin èn jongeren èn ouderen zich kunnen vinden?

Wanneer mag je daar kritiek op hebben?
Als je van God houdt.
En als je van de gemeente houdt.
Als je vol bent van liefde voor God en zijn kerk.
En als je het idee hebt: *Zoals het nu gaat lijdt mijn band met God er onder.*
Ik wil zo graag groeien in mijn geloof.
En groeien in mijn liefde voor de mensen die ook van God houden.
Maar zoals het nu gaat lukt dat niet!
Als dát je kritiek is, moeten wij naar jullie luisteren.
En ons afvragen: *Wat doen we nu dan verkeerd?*
En hoe kan het anders?

Maar als je kritiek alleen maar is: *Ik vind het saai!*
Ik vind het helemaal niet leuk.
Ik lig liever op bed of ik zit liever achter de computer!
Als je niet van voetbal houdt, moet je geen kritiek hebben op het spel.
Als het je niet om je band met God gaat, moet je je mond houden.
Maar dat geldt ook voor alle volwassenen die kritiek hebben.
Profeteren is vol zijn van de liefde voor God.
En daarom zeggen wat er fout gaat en wat anders moet.

Maar profeteren is meer.
Daarmee kom ik aan het tweede wat ervan te zeggen valt. **8**
Het eerste was dat profeteren mensen laat schrikken.
Laat schrikken van zichzelf en van waar ze mee bezig zijn.

Maar profeteren heeft vooral te maken met heil.

Met genezing en het weer heel worden van wat geschonden en gebroken is.
Profetie breekt af wat niet met Gods wil overeen komt.
Maar het laat niet met de brokken zitten.
Het helpt mee het puin op te ruimen.
Wie Gods wil verkondigt zal ook middelen aanreiken om tot genezing te komen.
Voor het oude dat verdwijnen moet, moet iets nieuws in de plaats komen.

In Afrika steken de mensen soms het gras in brand.
En als het vuur over de steppe heeft geloeid, is heel het landschap zwart geblakerd.
Maar na enkele weken ligt er een groen waas over het land: nieuw gras, nieuw leven.
Zo brandt de Geest van Christus het oude weg en scheidt Hij nieuw leven.
De dingen, de mensen, het leven, wordt brandschoon!

Nu, zo reinigend zijn profetische woorden.
Profetie is op vernieuwing uit.
Profeteren is dus enorm belangrijk.
We kunnen er in de kerk en in heel het leven dus beslist niet zonder.

Dan zou je zeggen: Daarvoor zijn de besten vast nog niet goed genoeg.
Daar zal God wel mensen voor uitzoeken bij de crème de la crème.

Maar Petrus zegt: zelfs slaven en slavinnen zullen profeteren.
En ook onze zonen en dochters, onze jongens en meisjes wil God inschakelen.
God kan en wil ook jullie gebruiken.
Ook jullie hebben recht van spreken.
Ook jullie maakt God verantwoordelijk voor zijn werk in deze wereld.

Dat is een belofte.
Maar zoals elke belofte van God is het ook een opdracht.
Jullie zullen profeteren.
Dat is de belofte.
Maar je moet er ook op uit zijn dat te doen.

Houden jullie zoveel van God en van de gemeente dat je met ons mee wilt denken?
Zouden jullie op een gemeentevergadering of ergens anders waar we als kinderen van God samenkomen echt mee willen praten?
Voelen jullie je zo met God en met Christus en met onze gemeente verbonden, dat je daar je steentje aan bij wilt dragen?
En wil je je bij je kritiek laten leiden door liefde?
Liefde voor God en liefde voor de gemeente?

Kijk, dan is de Geest van God ook in onze gemeente aan het werk.
Dus: kom in de kring en doe mee!
En dan kunnen er grote dingen gaan gebeuren.
27-05-2007

AMEN.